

Måltid i barnehagen

20-11-2019 15:54 CET

Måltidet og språk hos de minste barna i barnehagen

Skrevet av Benedetta Frosini, daglig leder i Lillohagen FUS barnehage

Måltidet

I dag sitter jeg til bords med de minste barna og prater med dem om maten de har i matboksen sin. Jeg har virkelig tenkt å bruke måltidet til å sette språkstimulering på agenda. Rett og slett bruke enhver anledning til å sette ord på alt barna er opptatt av, men også benevne farger, smak og konsistens.

Jeg prøver å se og inkludere alle barna i samtalen. Barna er med på hver sin måte. Noen babler i vei, noen sier noen få ord, noen følger med mens de spiser, noen peker ivrig på hva de vil jeg skal benevne. Det er nemlig et par barn som har skjønt «leken»: det er bare å peke i vei, så får de høre hva ting heter. De peker og peker, og jeg benevner og benevner.

Det ene barnet, la oss kalle ham Albert, peker på en matboks, og jeg sier at det er en løve på lokket. Jeg forteller litt om løven, og Albert nikker og viser lokket til de andre barna. Plutselig hører jeg et annet barn, la oss kalle ham Victor, brøle, «Raaawr!!» med tilgjort løvestemme, mens han løfter begge armene i en bevegelse som tydelig forestiller labber/klør i angrep. Barna ved bordet ler, og et tredje barn, la oss kalle henne Milla, bli inspirert til å starte en konsert med brøl og bevegelser, ledsaget av latter, som resten av gjengen fort blir med på. Brølekonserten smitter samtlige barna rundt bordet og barna «skremmer» hverandre med brøl og armer i været. De ler.

Kommunikasjon og de minste barna

Etter å ha jobbet i årevis med de minste, skulle man tro man visste hvor kompetente de er. De minste barna har meninger og følelser, de er nysgjerrige og vitebegjærlige, de forsker og undersøker dagen lang. Progresjon hos de minste er uten tvil gøy å følge med. Som barnehageansatt har man privilegiet å kunne følge med på alt fra et barns første skritt, til masse konsentrert lek, nye oppdagelser samt bømtevis med mestring, der feiling uunngåelig også er med. Det har ofte vært uforståelig for meg å høre at det er vanskelig å jobbe med de minste fordi de ikke har språk. Det kunne ikke vært mer feil: de minste kommuniserer hele tiden – om det er språklig eller kroppslig. De klarer å meddele humor, tanker og inntrykk. De bruker det de har av midler, om det så er tegn, babling, gråt, blick eller handling. Det er mye de minste vil og får til!

Allikevel kan man noen ganger bli overrasket over hvor kompetente de aller minste barna er, og det gjorde jeg den dagen. Samtalen tok en vending som jeg ikke hadde sett for meg, takket Millas input til Albert og Victors samspill. Millas innspill ble mottatt med åpne armer, fordi en brølekonsert er fryktelig gøy å være med på. Brølekonserten hadde jeg slett ikke i tankene, da jeg i utgangspunktet hadde planer om å bruke måltidet som en gylden anledning til å jobbe med begreper. Arbeidet med språk og språkmiljø som jeg hadde satt meg som mål, ble forkastet. Barna viste fort at lyd og lek er betydelig mye morsommere. Den bråkete og lattermilde stunden der alle deltok, var

uten tvil en felles opplevelse der sosiale bånd ble styrket, vennsksapsrelasjoner fikk komme til syne og ikke minst hadde man det moro. Det var rett og slett helt nydelig å være vitne til. Eller? Er vi enige om det?

Heldigvis fikk jeg ikke oppleve det akkurat den dagen, men en ganske typisk reaksjon som mangt en kollega har hatt opp gjennom årene er å sprette opp, og sørge for at det er ro rundt bordet, «nå må dere slutte å le/bråke/leke fordi vi skal spise» har jeg dessverre hørt altfor mange ganger. Sikkert med beste mening. Måltider er til for å spise, og vi skal sørge for at barna er gode og mette når de går fra bordet. Tuller de for mye, kan de glemme å spise. Men er det så farlig om de glemmer seg iblant, spør jeg meg? Fins det ikke viktigere ting vi bør ta vare på? Slik som glede og vennskap? Slik som inkludering og bekreftelser? Slik som det å bli sett og forstått, av sine venner og en velvillig voksen?

En annen setting

La oss overføre dette scenarioet til voksenverden. Vi sitter til bords sammen med gode venner og spiser. En venninne begynner å le av noe en kamerat sa, og det blir god stemning rundt bordet, der alle ler og deltar på. Vi kaller det et vellykket selskap. Hadde vi sagt til vennene våre, «nå må dere slutte å le fordi vi skal spise?». Nepppe. Hvorfor unner vi ikke de minste noe vi inderlig søker på? Å være sammen med venner, dele gode historier og skape minner for livet. Husker vi de selskapene der alle satt pent og spiste konsentrert eller husker vi selskapene der latteren satt løst og man følte seg en del av flokken?

Tilbake til måltidet

Jeg slår et slag for rause og romslige voksne som tillater tull og tøys til bords og som tar seg tid til å undre seg over hva Albert, Victor og Milla mener og vil. De minste barna kan og mestrer mye mer enn man tror. Barna har egne meninger og vilje. De trenger bekreftende, varme og nære voksne som følger med og gir dem det støttende stillaset de har behov for til å gi seg hen til utforskning av verden. Er det så vanskelig å være akkurat det? Vel, jeg tør å hevde at man må være nysgjerrig av natur: man må være i stand til å se den lille kroppen med et velvillig blikk. Hva er det du vil og mener, lille venn? Hva trenger du av meg akkurat nå? Kanskje trenger du bare en bekreftelse at det er lov å le fordi de beste måltidene er de som er krydret av latter. Plutselig er brølekonserten over allikevel og alle spiser igjen. En sjelden gang

eskalerer konserten til noe som gjør at barna faktisk ikke spiser. Da tenker jeg at spiser ikke de minste nok til første måltidet, by på mer mat når sulten melder seg! Akkurat slik vi selv hadde gjort for våre beste venner.

Hver dag kommer over 13 000 barn til våre 178 barnehager over hele landet. Det er en enorm tillitserklæring. Vi har ansvaret for det kjæreste du har, og vi jobber hver eneste dag for at våre barn skal få den beste barndommen en barnehage kan medvirke til.

Kontaktpersoner

Marius Holm Krog-Johnsen

Pressekontakt

Markedssjef

marius@fus.no

934 80 583